Nr. 147. Poznań, piątek 30. grudnia 1927. IX. Rok.

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY, OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU, OFICJALNY ORGAN KURSU HANDLU DRZEWEM W BYDGOSZCZY.

WYCHODZI W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI.

PRZEDPŁATA na styczeń 1928 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze z ekspedycji: 4.75 złote. Na pocztach 5.09 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 5.50 złote. Pod opaską za granicę (oprócz Gdańska): 6.60 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 40 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 40 groszy. Zagranicą 60 groszy.

Redakcja, Administracja, Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO“: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820.
Drukarnia: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: Konto P. K. O. 206377. Bank Handlowy w Warszawie Oddział w Poznaniu. Bank Przemysłowców Poznań. Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem: 20 gr. od miejsca milimetr (strona czterołamowa) W tekście zaś lub przed tekstem: 65 gr. od miejsca milimetr. (strona dwułamowa) OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłoszeniach stosowny rabat Dla poszukuj. posad przy jednorazowem ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowem 40 proc. i przy trzyrazowem 50 proc. rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia —

O ścisłość w kalkulacji.

Szanownemu p. Fr. Łopata, który w zeszycie Nr. 140 „R. D.“ z dnia 12. grudnia r. b. pod tytułem „Eksport a kalkulacja“ zarzucił niżej podpisanemu powierzchowność i nieostrożność w kalkulacji, a obawia się, że moje notatki mogą spowodować niepotrzebne straty zainteresowanym osobom trzecim, które chciałyby wzorować się na moich przykładach i kalkulacjach wyrobu w dymensjach angielskich, winienem parę słów odpowiedzi i wyjaśnień, a za razem i podziękowanie, że zechciał mój artykulik, moim zdaniem, pobieżnie przeczytać i zareagować, chociaż z bardzo dużym opóźnieniem.

A więc, — chciałbym uprzytomnić, że mój inkryminowany artykulik był polemiką — sprostowaniem, i nie robiłem zestawienia wszystkich możliwości kalkulacyjnych i porównawczych przetarcia na towar angielski i na towar niemiecki, względnie na dymensje krajowe.

Podałem wypadkowy wymiar kloca i zademonstrowałem — jak go przecierać można. Obawa zatem, że szkody wyrządzić mogłem osobom zainteresowanym, jest conajmniej przedwczesną, gdyż tartacznik każdy ma swój zdrowy rozum i nie zawsze wierzy drukowanemu słowu, tem bardziej, że mój podpis nie stanowi jeszcze autorytetu, nie jestem bowiem ani szwedem ani niemcem.

Jeżeli chodzi więc o ścisłość i dokładność, zwracam uwagę mojemu Szanownemu krytykowi, że kloc 6 mtr. długi w zrównanej średnicy 28 cm mierzy 0,369 mtr.³ (według Kohlmana).

Kalkulować na 4 m/m, a tem samem odpadków w trocinach, przy przejściu pił, o ile naprawdę się kalkuluje z ołówkiem, jest albo kryminałem (własnej kieszeni), lub jest dowodem nader słabego pojęcia o wartości drewna (obecnie wysokiej) i braku wiadomości o tartacznictwie wogóle.

Albowiem według normalnej skali „Stubbsa“, t. zw. Birminghamskiej, znamy:

Nr.	Grub. piły	na odchylenie zębów (Schranek)		przejści pił na trociny
20	0,90 m/m	plus 1,00 m/m	+	1,90 m/m
19	1,07 „	„ 1,00 „	+	**2,07** „
18	1,24 „	„ 1,00 „	+	**2,24** „
17	1,47 „	„ 1,50 „	+	**2,97** „
16	1,65 „	„ 1,50 „	+	**3,15** „
15	1,85 „	„ 1,50 „	+	**3,35** „

Nr. 19 i 18 używane są na odziomki, 17 i 18 na środki i niezbyt sękowate czubki, jedynie Nr. 15 rzadko się używa na czubki nader sękate.

Nr. 14 = 2,10; Nr. 13 = 2,41; Nr. 12 = 2,76 i Nr. 11 = 3,05 m/m. grubości pił, a których rzadko się widzi, gdzieś na dalekim wschodzie na drobnych tartaczkach, gdzie i szef firmy i jego personel techniczny — zna się tak dobrze na przeróbce drewna, jak na wełnie, lnie, bydle, gęsinie i t d.

Jeżeli mój Szanowny adwersarz wierzy, że większość tartaczników polskich ma stratę na trocinach aż 4 m/m i być może ma rację, — to nic dziwnego, że nie może być mowy o konkurencji światowej, i mają rację niemcy, którzy nie chcą marnować cennego surowca, przecierając go w Polsce.

Na to ja nic nie poradzę, a raczej pozwoliłbym zaproponować wyrzucenia z tartaków swoich technicznych doradców.

Dla wiadomości (poufnej dla b. **ścisłego i dokładnego kalkulatora**) podaję, że brałem pod uwagę normalne straty na trociny, ale jeszcze i coś więcej, o czem nie wspomina p. Łopata, a to: – nadmiar na kurczenie się wymiarów na skutek uschnięcia.

A mianowicie, z wieloletniej mojej praktyki i doświadczenia światowego, w miękkiem — przeciętnem iglastem drzewie naszej strefy, dodajemy 3°/₀ nadmiaru

na uschnięcie, co w dymensjach angielskich stanowi 1" nie 25, 39 m/m lecz 26, 15 (lub 25, 16) m/m w drzewie średniej jakości; bardziej rzadkie, grubosłoiste, wyrośnięte na nader tłustej ziemi — zmuszeni bywaliśmy w reńskiej nawet mierze na milimetry kalkulować. W Polsce, o ile wiem 26, 15 m/m na wymianę cali angielskich wystarcza.

Prosiłbym również bardzo o uprzytomnienie, że drzewo polskie nie różnie w przekroju ściśle idealnego koła, a raczej zbliża się do słabego owalu, lub jajowatego kształtu, a do traka wysortowuje się kloce w czubku najniższego obmiaru średnicy, aby otrzymać profil — prostokąt najbardziej wydłużony.

Biorąc pod uwagę powyższe zastrzeżenia, mojem zdaniem zupełnie życiowo realne, radbym, aby, ktoś nieuprzedzony zechciał na siatkówce milimetrowej sprawdzić moje zestawienie pił i wykorzystanie płaszczyzny sztorca czubka kloca 10".

Zresztą ciekawych odsyłam do dzieł fachowych szwedzkich, norweskich i finlandzkich, którym nikt chyba nie ośmieli się zarzucać powierzchowności i nieostrożności.

Tytułami na każde żądanie służę listownie i zademonstrować gotów jestem w każdej chwili w mojej pracowni posiadane egzemplarze.

Kolejno podkreślam, że w mojej notatce polemicznej („R. D." Nr. 71) nie miałem na myśli tylko i wyłącznie „bale" angielskie, lecz kalkulowałem zasadnicze przetarcie na dymensje angielskie.

Dlatego też, W Pan Łopata zamiast wykazać, gdzie jest omyłka w mojej kalkulacji, przechodzi na jakieś dowolne i moim zdaniem, dosyć fantastyczne wymiary milimetrowe, których nie mam czasu i ochoty analizować i nie chcę w Jego kalkulacji z nim polenizować, gdyż chcąc dowieść moją ignorację w sprawie kalkulacji na powyższej płaszczyźnie jego zestawień pił, tembardziej, że chce on lub przypuszcza, że ktoś chciałby na dymensje angielskie, albo nawet na towar niemiecki lub krajowy — **nie wymiarowo obstalunkowy** — lecz jak wydaje kloc 10" w czubku — przeciercć podwójnie (płazować, pryzmować).

Z takim absurdem — polemizować nie mogę.

Natomiast zwracam uwagę, że „zasadniczo" nie „handluje się gatunki oddzielnie" jak to pisze p. Ł., myśląc, jak to z dalszej treści widać, o wymiarach.

O ile mi jest wiadomem w iglastem drzewie tartym materjałem, który nazywa się w języku angielskim o rodzaju: „JELLOW WHITE RED.", w sortymentacji zaś I — VI klas (w Gdańsku I—VI kl.), lub w klasyfikacji U/S., lub **run — mill**, co odpowiada niemieckiej klasyfikacji Sägefallende Waare.

Gatunki, wymiary i sortymentacja — są to zupełnie odrębne pojęcia i rzeczy, i w dalszej polemice, o ile nastąpi, prosiłbym o mniej powierzchowne, a bardziej dokładne określenia i kalkulacje.

A w dalszym ciągu zapytuję, czy tak pogardliwie traktowane „szalówki" rozumie oponent — deski o przekroju $1^1/_2$"×8", 1"×5" — $4^1/_2$" i $^3/_4$×$4^1/_2$"?

Powyższe dymensje, a zwłaszcza niektóre, jako „boaris" o ile wejrzymy w rezultaty aukcji angielskich, częstokroć pozyskują ceny wyższę niż „bale" (Deals'y) na których mój oponent chcę się tylko opierać, a mając fantazję nieskrępowaną (bo obrachunku nie przedstawia) chce widzieć, że na 1 Std (4,672 m^3) trzeba aż 12 m^3 okrąglaka. Papier, coprawda jest cierpliwy, lecz gdzie jest oględność, ostrożność i ścisłość kalkulacji?!

Po krótce chciałbym wyjaśnić sprawę programu tarcia naszych tartaków, czy pracować na dymensje angielskie, czy też na rynek niemiecki?

Kilkakrotnie w prasie fachowej i ogólnej podkreślałem, że jestem zwolennikiem **programu polskiego:** w zależności od rodzaju drewna, pokrycia się, a raczej

umieszczania tartego materjału na rynku miejscowym lub krajowym, odległości od portów (Gdańsk, Królewiec, Szczecin, Galac...?!) lub granic lądowych, znajomości personelu fachowego danego przedsiębiorstwa, stosunków bezpośrednich z odbiorcą zagranicznym, pomocą finansową i t. d. Słowem cały szereg czynników dla każdego indywidualnego wypadku różnych — pracować należy na **podstawie dokładnej kalkulacji**, a nie z palca wyssanej lub zgoła fantazyjnej dla pięknego razesu efektownego.

Zasadniczym drugim motywem mojego „polskiego programu" — namiętnie, a częstokroć zbyt jaskrawie (z oczywistą dotkliwą stratą moich osobistych zarobków) walczę o zahamowanie wywozu surowca nieobrobionego i o stworzenie **organizacji fachowej**, nie w cudzysłowie, producentów — przemsłowców drzewnych z wyeliminowaniem poza nawias organizacji przemysłowej, elementów przypadkowych i spekulacyjnych, oraz o wyzwolenie się „polskiego przemysłu drzewnego" z pod opieki Gdańska (który w przeważającej ilości reprezentuje rynek angielski), czy też Berlina, nami się opiekujących.

Organizacja, praca, kalkulacja ścisła i fachowa — to jest argument. Przykłady zaś, że koncesja Białowieska i zła jej gospodarka, lub wadliwa konserwacja materjałów (w tej koncesji spraw nie znam) mało ogół obchodzić winna. Tembardziej, że sam p. Łopata pisze „firma oparta niby to na kapitale angielskim"... i t. d. zna więc lepiej niż ja interesa tamtejsze, bo podaje, że ci p. p. koncesjonarjusze angielscy przecierali odziomki na towar niemiecki, lecz otrzymali niskie ceny za ten materjał, a nie kusili się o wysokie ceny na dymensje i sortymentacje angielskie.

Coś mi się nie wiąże!

A widzi się i wie się publicznie, że kieruje koncesją przybysz wchsodni, zasiedziały w Berlinie, a przed wojną „dostawca" kolejowy, przeważnie w pokładach, i do niedawna w zespole kierownictwa technicznego, a bodaj i do dnia dzisiejszego niema i nie było, o ile znam tą sprawę, ludzi ściśle fachowej wiedzy narodowości angielskiej: łotysze, rosjanie, żydzi, a teraz niemcy. Obecnie podobno jest cudowny Szwed, który wszystkie tartaczne rozumy zjadł. Lecz i w bieżącej kampanji — doradca lub kierownik koncesji, a wiemy to z prasy fachowej, sprzedaje surowiec do Niemiec w stanie okrągłym.

Polaków fachowców, podobno, w Białowieży nie lubią.

Możliwie, że i w tartakach w Białowieskich i na inspekcyjnych stolcach siedzący dygnitarze, którzy też tak dokładnie i ostrożnie kalkulują, że na przepust pił trzeba tylko 4 m/m, a może i więcej?! Zrozumiałem jest, że wujaszek berlinski woli przecierać okrąglak w Niemczech, gdzie ludzie dokładniej kalkulują.

Fr. Borsuk

Prowizorjum handlowe a Gdańsk.

W okresie wojny celnej polski przemysł drzewny musiał zdobywać nowe rynki zbytu i uzyskawszy je w Anglji, Belgji i Holandji skierował swój wywóz drogą morską przez Gdańsk.

Od tego czasu datuje się silny rozwój eksportu gdańskiego.

Zobrazowuje go niżej podana tablica, która przedstawia wywóz drewna przez Gdańsk w pierwszych 3-ch kwartałach ostatniego czterolecia.

Rok	Tonn	Wartość w złotych w złocie
1924	1.372.436	87.765.000
1925	2.364.985	182.117.000
1926	3.701.316	152.556.000
1927	4.977.409	273.517.000

W czasie ostatnich sześciu lat przywieziono do Gdańska wagonów drewna:

1922 roku . . . . . 21.990 wagonów
1923 „ . . . . . 45.900 „
1924 „ . . . . . 47.435 „
1925 „ . . . . . 43.298 „
1926 „ . . . . . 88 958 „
1927 „ . . . . . 86.994 „
(do 20. listopada 1927 r.)

Na terenie W. M. powstały liczne firmy, trudniące się pośrednictwem w handlu z wymienionemi państwami lub też handlujące na własną rękę polskim drewnem.

Duże transporty odchodziły również via Gdańsk do Niemiec, co przysporzyło znaczne zyski kupcom gdańskim.

Z chwilą jednak, kiedy nastąpił kres wojnie celnej, dla kupców gdańskich wytworzyła się sytuacja niezbyt pomyślna, a mianowicie — zaistniała możliwość utraty wyłącznego pośrednictwa i eksportu drewna.

Jakkolwiek ewentualność ta ma swe uzasadnienie, gdyż Królewiec i Szczecin rządają od Rzeszy uwzględnienia ich interesów gospodarczych, jednakowoż Gdańsk, broniąc swych dotychczasowych praw, może utrzymać przynajmniej znaczną część tych korzyści, jakie czerpał z eksportu drewna do Niemiec i Anglji.

Układ stosunków handlowych wśród sfer kupieckich Gdańska jest po większej części dostosowany do wymogów handlu z Niemcami i rynku angielskiego.

Ewentualne straty mogły by ponieść te przedsiębiorstwa eksportowe, które wyłącznie zaopatrywały w drewno rynki angielskie, lecz i w tym wypadku należy przyjąć pod uwagę zależność wywozu drewna przez Gdańsk od sytuacji kredytowej i od poziomu cen.

Większość tych firm, nie będąc w stanie skutecznie konkurować z kupcami, eksportującymi drewno do Niemiec, zmuszone były ulec i przenieść się na rynek niemiecki, zwłaszcza, że zakupy Anglików były sporadyczne, wskutek czego odczuwał się brak stałego zbytu, normalnych cen i większych obrotów.

Naturalnie korzystne ceny niemieckie wobec minimalnych cen ofiarowanych przez kupców angielskich, były bodaj największą zachętą do handlu z Niemcami.

Stawiane przez Niemców wnioski w sprawie polskiej taryfy celnej, stoją w kolizji z interesami handlowymi Gdańska, zwłaszcza gdański handel drzewny uzależniony jest od postulatów Królewca i Szczecina, które będą rozpatrywane przez Polskę w ostatecznym traktacie.

Jak widać z tego hegemonja pośrednictwa Gdańska w handlu drzewnym jest rzeczywiście zachwianą, to też w celu utrzymania tak intratnego stanowiska, należy kupcom i przemysłowcom gdańskim wywrzeć odpowiedni nacisk na miarodajne koła niemieckie, przedewszystkiem zaś dążyć do ulg w polityce taryfowej, co uchroni od uszczerbku żywotne interesy Wolnego Miasta.

Niemniej jednak, należy pamiętać kupcom gdańskim, że sprawy gospodarcze, dotyczące Polski, wpływają na poziom rozwoju gospodarczego Gdańska; z zadowoleniem też możemy stwierdzić, że intencje tamtejszych sfer przemysłowych, po przełamaniu niedorzecznych uprzedzeń natury nacjonalistycznej, skierowują się na drogę realnej współpracy z Polską.

Jak dowiadujemy się, powołana przez Pierwszy Ogólnopaństwowy Zjazd Przem. i Kupców Drzewnych, polsko-gdańska komisja odbyła w dniu 1. grudnia r. b. w prezydjum Rady Nacz. Zw. Drz. swe drugie posiedzenie pod przewodnictwem Prezesa Rady p. Al. Dąbrowskiego.

Na porządku dziennym referowane były sprawy, dotyczące sądów polubowych.

Polski przem. drzewny zawsze podtrzymywał jaknajgoręcej ideję załatwiania sporów handlowych drogą kupieckich polubownych sądów rozjemczych.

Z kolei omawiano sprawy refakcji, uzansów i rzeczoznawców przysięgłych. Odnośnie tych ostatnich nasz przem. drzewny zajął stanowisko, zresztą zupełnie słuszne, nie poddawania się jednostronnemu orzecznictwu t. zw. zaprzysiężonych rzeczoznawców Izby Handl. w Gdańsku.

Porządek dzienny został wyczerpany i w rezultacie ustalono, po zasadniczem osięgnięciu porozumienia w powyższych sprawach, wytyczne współpracy sfer przemysłowych drzewnych gdańskich z polskim przem. drzewnym.

Zaznaczyć przytem wypada, że istnieje możliwość przystąpienia gdańskich związków drzewnych w charakterze członka Rady Naczelnej Związków Drzewnych Rzplitej.

Polska i tym razem wykazała swą dobrą wolę i żywą chęć do nawiązania ścisłych i dobrosąsiedzkich stosunków gospodarczych z Gdańskiem, bez jakichkolwiek intencji o zabarwieniu politycznem.

Warunki techniczne

na dostawę mat. tartych i drewna opałowego.

(Dokończenie).

Ilość sęków nie powinna przekraczać 3 na 1 metrze bież.

§ 8. Desek stolarskich II gat. dotyczą naogół te same warunki z tą jednak różnicą, że oflisy mogą być na 2 kantach do połowy grubości deski.

Wady wykazane w § 7 mogą mieć tu miejsce bez ograniczenia, przyczem odnośna partja może zawierać do 25% takiego materjału.

§ 9. Deski stolarskie III gat. posiadają ostre oflisy (na całą grubość deski). Ilość zdrowych sęków jest w tym gatunku nieograniczoną. Czarne, jednostronne sęki oraz lekka sinowatość jest również dopuszczalną.

Jedna partja może zawierać do 35% takiego materjału.

§ 10. Słupy telegraficzne. Sortyment ten winien być wyrabiany z drzewa sosnowego, ściętego w zimowym sezonie z odziomka w granicach 2/3 wysokości drzewa.

Budowa tkanek musi być normalną; drzewo nie powinno być uschnięte na pniu ani stoczone przez robaki.

Również zgnilizna wzgl. ślady zmurszenia nie mogą mieć tu miejsca. Nie uwzględnia się szczelin i sęków nadpsutych.

Jeśli zachodzą pęknięca, nie powinne takowe być głębsze niż sęki. Sinizna może przenikać w głąb masy drzewnej do 2 cm.

§ 11. Zasadniczy warunek tego sortymentu polega na tem, że słupy winny być proste i okrągłe.

Dopuszczalna jednostronna krzywizna nie może przekraczać 1 cm na 1 mtr. długości słupa.

W celu sprostowania krzywizny słupów nie należy ich ociosywać. Obliczenie objętości słupa uskutecznia się przy pomocy wymiaru średnicy w połowie długości słupa.

Górny koniec słupa musi być zakończony ostrą krawędzią, sformowaną dwoma płaszczyznami. Wysokość ściosu — 15 cm.

Niżej podane normy odnoszą się do długości słupów i średnic u ich wierzchołka.

I. Dla normalnego słupa sosnowego

przy długości:		średnica w cienkim końcu powinna wynosić
5½ mtr.	przyrost średnicy	
6 „	1,1 cm. na 1 m. b.	15 cm.
7 „		15 „
8 „		15 „
9 „	przyrost średnicy	15 „
10 „	1 cm na 1 m. b	18 „
11 „		18 „
12 „		18 „
13 „		18 „

II. Dla słabo obciążanego słupa sosnowego

przy długości:		średnica w cienkim końcu powinna wynosić
5½ mtr.	przyrost średnicy 1,2 cm. na 1 m. b.	13 cm.
6 „		13 „
7 „	przyrost średnicy na 1,1 cm. na 1 m. b.	13 „
8 „		13 „

Sprawdzanie przyrostu średnicy należy przeprowadzać na odległości 1 mtr. od grubego końca.

Odnośnie odchyleń przy wymiarze średnicy w cienkim końcu, uwzględnia się 1 cm. in minus oraz 4,5 cm. in plus; przyrost zaś liczy się od normalnej średnicy wierzchołka.

§ 12. Drewno opałowe. Materjał ten winien posiadać nast. zalety: zdrowe, nie zgniłe i nie zmurszałe.

Drewno opałowe dzieli się na: twarde i miękkie.

Twarde: — dębowe, jesionowe, grabowe, bukowe, brzozowe i olchowe.

Miękkie: — sosnowe, świerkowe jodłowe.

Miękie drewno opałowe może także zawierać do 10% osiki i wierzby.

§ 13. Szczapy (drewno łupane) winne być uwolnione od sęków;

Końce szczap równo odpiłowane. Wymiary należy stosować pg. zamówień.

Okrąglaki nie mogą być łupane; odnosi się to do wymiarów 6 — 13 cm. dopuszcza się ich 10% w partji.

Natomiast drewno o grubości ponad 13 cm powinno być połupane, tak żeby grubośc jego była mniejsza niż 6 cm i nie większa niż 13 cm.

Szerokość — od 13 cm — 26 cm.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Łąkorz D. L. P. Toruń.
Licytacja w dniu 10. grudnia 1927 r.

Sosna	od I—IV kl.	za m³	84.34 zł

Nadleśnictwo Państwowe Bolewice D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 13. grudnia 1927 r.

Sosna	III kl.	za m³	37.18 zł
„	IV „	„	31.18 „
„	† I „	„	34.67 „
„	† II „	„	31.12 „
„	† III „	„	29.53 „
„	† IV „	„	30.92 „
„	szczapy opałowe	za mp.	13.47 „
„	wałki opałowe	„	10.07 „

Notowania oficjalnej Giełdy Zbożowej w Poznaniu:

Cena za 100 kg. netto franco stacja załad., ładunki całowagonowe, dostawa natychmiastowa.

dnia 28. 12. 1927 r., na żyto: 38.40 — 39.40 zł.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Jugosławia: Długość podkładów kolejowych unormowana została rozporządzeniem Generalnej Dyrecji Kolei Państwowych, że na przyszłość zostaną nabyte podkłady tylko następnych rozmiarów: 1. średnicy 16 26 cm, długość 2,70 m; 2. średnicy 15—25 cm, długość 2,50 m; 3. średnicy 14 22 cm, długość 2,30 m; 4. średnicy 15—20 cm, długość 1,70 m.

Szwajcarja: Silną zwyżkę wartości importu fornierów skonstatowano na podstawie importu pierwszych trzech kwartałów bież. roku, który wynosił co do wartości 1.312,000 fr. wobec 1.236,000 w ciągu całego roku poprzedniego. Uwagi godnem jest, że import co do masy się zmniejszył i to z 9075 na 9015 centnarów metrycznych. Jak z powyższego wynika, nastąpiła znaczna zwyżka cen tego materjału. Najważniejszemi odbiorcami są Niemcy z 50% importu, Francja z 28 i Jugosławja z 13%.

W nocy 26. na 27. bm. rozstał się z tym światem śp.

Telesfor Jaeschke

leśniczy państw. nadleśnictwa Kąty

W zmarłym straciliśmy członka i kolegę, który jaknajgorliwszy brał udział w życiu związkowem. Zachowamy Go na zawsze w dzięcznej pamięci.

Oddział Poznański
Związku Zaw. Leśników w Rz. Pol.

Notowania dewiz z dnia 29. grudnia 1927 r.

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Stopa dyskont.	Parytet w zł	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa	8	—	100 zł	—	57,35	46,83	43,50	11,25	—	—	58,05	79,40
Poznań	8	—	100 zł	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdańsk	6	173.52	100 Gd. gld.	—	—	81,64	—	—	—	—	—	—
Berlin	7	212.34	100 R. M.	—	—	—	20,43½	—	606,—	—	123,57½	168,67
Belgja	5½	123.94	100 fr. belg.	—	—	58,50	34,89¼	13,99½	355,50	—	72,40	98,84
Bukareszt	6	172	100 l.	—	—	2,581	796	0,62	15,65	—	3,18	4,34½
Budapeszt	6	155.90	100 pengo	—	—	73,16	27,94½	—	—	—	90,50	123,64
Holandja	3½	358.31	100 gld. hol.	360,75	—	169,13	12,06 8/16	40,47½	1027,50	—	209,25	285,76
Kopenhaga	5	238.88	100 k. d.	—	—	112,13	18,20¼	26,83	—	—	138,70	189,45
Londyn	4½	43.38	1 funt ster.	43,53	24,90¾	20,412	—	4,88 7/16	124,02	—	25,25¾	34,48½
Nowy York	3½	8.9141	1 dolar	8,88½	—	4,17,90	4.88 15/32	—	25,39½	—	5,17,20	706,15
Paryż	5	172	100 fr. franc.	35,11	—	16,46	124,02	3,93 7/8	—	—	20,36½	27,81
Praga	5	180.62	100 k. czes.	26,41½	—	12,388	164·71	2,96½	—	—	15,32	20,92
Rzym	7	172	100 l.	47,10	—	22,075	92,43	5,28 3/8	134,00	—	27,31	37,28
Szwajcarja	3½	172	100 fr. szwajc.	—	—	80.84	—	19,33¼	490,75	—	—	136,48
Sztokholm	4	238.88	100 k. szw.	—	—	112,92	18,07 3/8	27,90	686,50	—	139,80	190,85
Wiedeń	6½	125.43	100 szyling	125,90	—	59,04	34,55	14,12	—	—	73,10	—

KALENDARZ TERMINOWY

SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,

ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S. = Submisja
L. = Licytacja
W. = Z wolnej ręki

Termin dnia	Termin godz.	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Województwo, d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	klasa	Dłużyce sztuk	Dłużyce m³	Kopalniaki i inne użytkowe m³	Kopalniaki i inne użytkowe mp.	Drewno opałowe mp.	Bliższe szczegóły R. D. Nr.	Bliższe szczegóły ogłoszenie Nr.	Rodz. sprz.	Uwagi
31. XII. 27.	12⁰⁰	P. N. Wanda (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	I-IV	1733	818,73				144	1574	S	
4. I. 28.	10⁰⁰	P. N. Bolewice (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	I-IV	2275	1948,71							
				dąb	I-V	263	221,89							
				buk	I-V	48	59,51				144	1573	S	
	11⁰⁰	P. N. Mirachowo (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	832	946,70							
				buk	I-V	417	339,62							
				dąb	I-V	343	227,23		32,—					
				brzoza	II-V	73	21,24				144	1575	S	
5. I. 28.	10⁰⁰	P. N. Oborniki (sala p. Narożyńskiego w O.)	d. - pozn.	sosna			1000,—				144	1580	L	budulec i opał.
	10⁰⁰	P. N. Miradz (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	I-III	356	778,15							
				dąb	I-V	210	279,50				143	1564	S	
	11⁰⁰	P. N. Zielonka (kancelarja)	d. - pozn.	dąb	I-V	868	658,51							
				sosna	I-IV	697	1192,31				145	1589	S	w tem † sosny szt. 89 — 67,08 m³.
7. I. 28.	11⁰⁰	P. N. Warlubie (kancelarja)	d. - bydg.	sosna	I-IV	3576	2551,44	1316,69			146	1600	S	
9. I. 28.	9⁰⁰	P. N. Lipusz (kancelarja)	d. - toruńska	buk	II-III	4	6,91							
				sosna	I-IV		449,36							
				dąb	II-V		4,98				143	1563	S	
	9³⁰	P. N. Osie (kancelarja)	d. - bydg.	sosna						1412,—				w tem 15 mp. świerk.
				brzoza						108,—	146	1602	S	
	10⁰⁰	P. N. Skorzęcin (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	I-IV	3252	2875,94				146	1596	S	
	11⁰⁰	P. N. Osie (kancelarja)	d. - bydg.	sosna	I-IV	5559	3813,80				146	1601	S	
	11⁰⁰	P. N. Konstancjewo (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-III	1789	1970,63				144	1581	S	
10. I. 28.	9⁰⁰	Magistrat m. Torunia (Wydział dóbr miejsk.)	w. - pomor.		II-IV	659	359,41				146	1592	S	
	11⁰⁰	P. N. Łąkorz (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-III	726	1005,65				145	1584	S	
		Nadleśn. Kąkolewo (kancelarja)	w. - pozn.	sosna			5000,—				138	1493	S	
11. I. 28.	11⁰⁰	P. N. Pelplin (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	2381	2829,04				146	1597	S	
12. I. 28.	10³⁰	D. L. P. Radom (kancelarja)	d. - radom	sosna			4151,58				146	1604	S	
	11⁰⁰	P. N. Rychtal (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	I-IV	2439	2302,06							
				dąb	I-V	580	545,54							
				świerk	I-IV	377	273,01				146	1595	S	
	12⁰⁰	P. N. Boruszynek (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	I-IV	3390	1814,67							
				brzoza	II-V	143	53,97							
				świerk	III-IV	15	5,85				146	1591	S	
	12⁰⁰	P. N. Wierzchlas (kancelarja)	d. - bydg.	sosna	I-IV	2758	2970,54				146	1603	S	
14. I. 28.	11⁰⁰	P. N. Kartuzy (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	3450	2420,21							
				świerk	II-IV	1283	498,43		531,—					
				brzoza	II				38,—		146	1605	S	
16. I. 28.	11⁰⁰	P. N. Gołąbki (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	I-IV	2862	3422,05							
				dąb	I-IV	370	516,83				146	1594	S	w tem † dąb 89,77 m³ sosn. † 600 m³.

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Drzewnego Józef Ziółkowski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Bartz

„BRITISH TIMBER COMPANY" Sp. z o. o.
KRÓLEWIEC = PRUSY

SKRZYNKA POCZT.: 273. — ADRES TELEGR.: Britimb — TELEFON: Amt Pregel 426-91.

988

Ekspedycja i transport

wszelkich materjałów drzewnych przez własne, dobrze urządzone składy dla przeładunku

CENY DLA KAŻDEGO ODDZIELNEGO WYPADKU BĘDĄ SPECJALNIE WYKALKULOWANE. | NA ŻYCZENIE POŚREDNICTWO PRZY SPRZEDAŻY WIĘKSZYCH PARTYJ MAT. TARTYCH.

EKSPORT Z KRESÓW WSCHODNICH PRZEZ KRÓLEWIEC NAJKORZYSTNIEJSZY!

Korespondencja po polsku, angielsku i niemiecku

Kapitał angielski. - Kierownictwo szwedzkie.

Nadleśnictwo Państwowe Woziwoda

1607 poczta Woziwoda, pow Tuchola - Pomorze

s p r z e d a w drodze pisemnego przetargu „Submisji" w dniu **17. stycznia 1927 r.** drewna użytkowe sosnowę z cięć roku gosp. 1927/28 z drzewostanów uszkodzonych przez sówkę-chojnówkę

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział	Sztuk	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Razem m³	Uwagi
				m³					
				Dłużyce sosnowe					
1	Zielonka	67a	84		23,89	57,07	2,06	83 02	Odległość od st. kol. Tuchola 12—15 km od bindugu 1—5 km
2	„	95b	959	12,50	179,41	536,09	63,33	791,33	
3	„	40b	1217	14,84	189,41	644,31	112,88	961,44	
4	„	65a	400	8,05	126,91	265,37	14,37	414,70	
5	„	82a	148		3,86	70 28	14,29	88,43	
6	Woziwoda	132	1457	4,43	359,00	821,01	51 29	1235,73	
7	„	154a	729	10,42	156,82	364,44	56,22	587,90	
8	„	154b	201		6,13	60,23	20,13	86,49	
9	„	149a	196		2,42	64,13	24,31	90,86	
10	„	150a	1479	2,49	68,77	383,67	178,98	633,91	
11	Legbąd	144a	180		12,53	79,14	4,47	96,14	do st. kol. Czersk 13 km
12	„	143	192		1,27	73,15	7,76	82,18	
								51,52,13	
				Kopalniaki					
13	Zielonka	40b, 82a	454	77,58	35,80	0,32		113,70	
14	Woziwoda	154b, 150a	1342	60,74	122,89	10,37		194,00	
15	Legbąd	144a, 143, 116	4626	219,29	231,27	73,67		524,23	do st. kol. Czersk 12 km
16	Barłogi	47b, 107	7560	410,63	477,44	48,95		937,02	
								1668,95	
				Wałki użytkowe sosnOwe					
17	Zielonka	95b, 40b, 65a, 82a	58 mp.						
18	Woziwoda	132, 154a, 154b, 149a, 150a	312 „						
			370 mp.						

Pisemne oferty z napisem „Submisja" w zalakowanych kopertach należy nsdsyłać do Nadleśnictwa do dnia **17. stycznia 1928 r.** do godz. 11-tej poczem nastąpi otwarcie ofert w obecności ewtl. przybyłych oferentów. Przetarg odbędzie się na obowiązujących warunkach sprzedaży wyrobionego drewna w drodze pisemnego przetargu które są do przejrzenia w Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy i w Nadleśnictwie.

Oferty nie odpowiadające warunkom nie będą uwzględnione.

Nadleśniczy Państwowy.

Leśniczy

młody z egzaminem państwowym, dobrą praktyką, obznajmiony z tartakiem i gospodarstwem rybnem, obecnie na niewypowiedzianej p o s a d z i e, zmieni posadę od 1. kwietnia lub wcześniej. **F. Pużyński** Leśniczówka Barłomino poczta Wyszecino (Pomorze). 1608

Abonujcie

RYNEK DRZEWNY
i
PRZEGLĄD LEŚNICZY

Kupuje 1586

sosnową szalówkę, deski z murszem, kantówkę i deski wierzchołkowe

i proszę o łaskawę oferty z podanjem przec. długości i szerokości **Handel Drzewa G. WILKE. Poznań.** skrzynka pocz. **154.** żał. 1904

Potrzebna wagonowa dostawa
suchej klocowej miękkiej
dębiny 20, 23, 26 m/m grub.

W. PAETZ

Poznań, Głogowska 23. 158.

Submisja na drewno użytkowe.

Państwowe Nadleśnictwo Popioły,

poczta Otłoczyn stacja kolejowa Otłoczyn powiat Toruń

sprzeda na ogólnych warunkach sprzedaży drewna wyrobionego, obowiązujących w Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu następujące drewno użytkowe z roku gospodarczego 1927/28.

Los 1. W leśnictwie Pieczenia, odd. 25d, 277 sztuk dłużyc sosnowych o masie 244,45 m^3, w tem I kl. 10,29 m^3, II kl. 101,88 m^3, III kl. 119,53 m^3, IV kl. 13,05 m^3.
Odległość od stacji kolejowej 8 km.

Los 2. W leśnictwie Karczemka, oddz. 127b², 524 sztuk dłużyc sosnowych o masie 344,82 m^3, w tem I kl. 3,04 m^3, II kl. 85,21 m^3, III kl. 232,34 m^3, IV kl. 24,23 m^3.
Odległość od stacji kolejowej 2 km.

Pisemne oferty z napisem „Submisja na drewno użytkowe" należy nadsyłać do nadleśnictwa do dn. **7. stycznia 1928 r.** godz. 12 poczem nastąpi otwarcie ofert. Obowiązuje uprzednie wpłacenie wadjum w wysokości 5% oferowanej sumy.

Bliższych wyjaśnień co do warunków sprzedaży udziela nadleśnictwo.

1606 **Państwowy Nadleśniczy.**

Wyszły z druku 2 broszury Inż. FELIKSA BONASEWICZA

Cele, Zasady i Rodzaje Doświadczaln. Użytkowego

oraz **Wyróbka Drewna**

we własnym zarządzie w lasach państwowych jej wyższość ze względu na intensyfikację gospodarstwa i znaczenie gospod.-polityczne.
(Struktura wyróbki leśnej) i są do nabycia w cenie **zł 2,—** od sztuki
w Admin. Przegl. Leśniczego i Rynku Drzewnego
POZNAŃ, Wielkie Garbary 20.

KUPUJEMY STALE

kopalniaki jakoteż drzewostany

płacąc najwyższe ceny dla naszych bezpośrednich dostaw do kopalń.

„KOPALNIAK" Hurtownia drzewa kopalnianego Sp. z o. o.
1383 **w Katowicach.**

J. Malowaniec i Ska-Tartak

stacja KIWERCE (Wołyń) 1485

przyjmuje zamówienia na specjalne wymiary i posiada do natychmiastowej dostawy suche deski i bale II i III klasy

dębowe, sosnowe stolarskie, jesionowe, olchowe, brzozowe, grabowe, klonowe i brzostowe

(½" — ¾" — 4/4" — 5/4" — 6/4" — 2" — 2½" — 3" — 4").

LOKOMOBILI

od 120 HP

w dobrym stanie **poszukuje do kupna.**
Szczegółowe oferty 1609
TARTAK, A. Skorbnika, Brześć n/B.

1235

ŻEGLARZ POLSKI

TYGODNIK

poświęcony sprawom żeglugi morskiej i rzecznej ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb i zadań

ŻEGLUGI POLSKIEJ.

Siódmy rok istnienia! **Siódmy rok istnienia!**

Podróże morskie i sport wodny. Kronika portowa.

Kronika światowa żeglugi i budowy okrętów.

Prenumerata „Żeglarza Polskiego" wynosi rocznie **12** zł.; półroczn. **6** zł.; kwartaln. **3** zł., łącznie z miesięcznikiem „Morze", ilustrowanym organem Ligi Morskiej i Rzecznej, **20** zł. rocznie, **10** zł. półrocznie, **5** zł. kwartalnie.
Adr. Red. i Admin.: Tczew, ul. Strzelecka, 5. - Konto P. K. O. 170044.
Okazowe numery na żądanie. 8

Almanach Żeglarza Polskiego 1927-28.

bogato ilustrowana książka podręczna
Cena 4,- zł., dla prenum. rocznych **2,50 zł.**

1578

Poszukujemy kupna

drewna kopalnianego

w każdej ilości franko wagon Gdańsk albo loko statek dla Szczecina.

N. REIERSEN's TIMBEREXPORT, G. m. b. H.
Gdańsk, Elisabethwall 9
Telefon 28091 — Adres telegr. Reiersen.

Submisja na drewno użytkowe

Państw. Nadleśnictwo Szczepanowo

poczta Szczepanowo, stacja kolej. Barcin, pow. Mogilno sprzeda na ogólnych warunkach sprzedaży drewna wyrobionego, obowiązujących w Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu, następujące drewno użytkowe z roku gospodarczego 1927/28.

Los 1. W leśnictwie Niedzwiedzikierz oddział 86, 434 szt. dłużyć sosnowych o masie 379,62 m³, w tem I kl. (ponad 40 cm średnicy) 10 szt. 19,79 m³, II kl. (od 31 do 40 cm) 123 szt. 158,75 m³, III kl. (od 21—30 cm) 281 szt. 195.26 m³, IV kl. (poniżej 20 cm) 20 szt. 5,82 m³. Odległość od stacji kolejowej Barcin 6 klm, od jeziora Ostrowieckiego 2 klm, od załadowni na Noteci w Barcinie 7 klm.

Los 2. W leśnictwie Balczewo oddział 131, 240 sztuk dłużyc sosnowych o masie 262,47 m³, w tem I kl. 27 szt. 46,09 m³, II kl. 122 szt. 152,86 m³, III kl. 90 szt 63,17 m³, IV kl. 1 szt. 0,25 m³. Odległość od stacji kolejowej Żnin 7 klm., od jeziora Folusz 1 klm.

Drewno mierzone bez kory. Oferenci winni złożyć jako wadjum 5% ofiarowanej sumy.

Pisemne oferty z napisem „Submisja na drewno użytkowe", należy nadesłać do nadleśnictwa do dnia **14. stycznia 1928 r.** godz. 11 przedpołudniem, poczem nastąpi otwarcie ofert. Ceny należy podać za 1 m³ danego losu. Bliższych wyjaśnień ustnie i pisemnie udziela zgłaszającym się nadleśnictwo. Za jakość Nadleśnictwo nie odpowiada i zastrzega sobie nieznaczne różnice w masie. 1611

Państwowy Nadleśniczy

Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań ulica Wielkie Garbary nr. 20.